

Rolnummer 2167
Arrest nr. 92/2001 van 12 juli 2001

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 11, eerste lid, van de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken en artikel 97, zevende lid, van de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen, gesteld door het Hof van Beroep te Gent.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters H. Boel en M. Melchior, en de rechters L. François, P. Martens, A. Arts, L. Lavrysen en A. Alen, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter H. Boel,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag*

Bij arrest van 10 april 2001 in zake F. Waelput tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Arbitragehof is ingekomen op 26 april 2001, heeft het Hof van Beroep te Gent de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Schenden de artikelen 11, eerste lid, van de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken en 97, zevende lid, van de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen de artikelen 10 en 11 van de gecoördineerde Grondwet in zoverre zij een onderscheid in het leven roepen vanaf 6 april 1999 tussen, enerzijds, de belastingplichtigen die een geschil hebben met de administratie en die het geding vóór 1 maart 1999 hebben ingeleid voor het hof van beroep alwaar zij beperkt worden door de ' nieuwe grieven '-regeling van het W.I.B. 1992 en, anderzijds, die belastingplichtigen die een geschil hebben met de administratie en die het geding vanaf 6 april 1999 inleiden voor de rechtbank van eerste aanleg en daar de mogelijkheid bezitten om hun vordering te wijzigen en uit te breiden overeenkomstig het gemene recht van de artikelen 807 en 808 Ger. W., rekening houdend met het feit dat van de gewone regeling inzake inwerkingtreding en overgang bij invoering van nieuwe regels (artikel 3 Ger. W.) afgeweken werd zonder motivering en dit de onderscheiden behandeling in het leven heeft geroepen ? »

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

De verzoeker voor het Hof van Beroep heeft een bezwaarschrift ingediend bij de gewestelijke directeur der directe belastingen met betrekking tot de op zijn naam gevestigde aanslagen in de personenbelasting en aanvullende gemeentebelasting voor de aanslagjaren 1984 en 1985. Nadat de bezwaren bij beslissing van 7 juni 1991 waren afgewezen, heeft hij een voorziening ingesteld bij het Hof van Beroep te Gent.

In de procedure voor het Hof van Beroep voert de verzoeker grieven aan die hij niet had opgeworpen voor de gewestelijke directeur, wat volgens de belastingadministratie niet is toegestaan. De verzoeker is van oordeel dat de onmogelijkheid om nieuwe grieven aan te voeren sinds de inwerkingtreding van de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken en de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen, strijdig is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Vanaf 6 april 1999 wordt een onderscheid gemaakt tussen, enerzijds, de belastingplichtigen die vóór 1 maart 1999 een geding hebben ingeleid voor het hof van beroep en die overeenkomstig de oude regeling geen nieuwe grieven kunnen aanvoeren en, anderzijds, de belastingplichtigen die het geding vanaf 6 april 1999 inleiden voor de rechtbank van eerste aanleg en daar de mogelijkheid hebben om hun vordering te wijzigen en uit te breiden overeenkomstig de artikelen 807 en 808 van het Gerechtelijk Wetboek.

Alvorens uitspraak te doen, stelt het Hof van Beroep de hiervoor aangehaalde prejudiciële vraag.

III. *De rechtspleging voor het Hof*

Bij beschikking van 26 april 2001 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

Op 16 mei 2001 hebben de rechters-verslaggevers L. Lavrysen en L. François, met toepassing van artikel 72, eerste lid, van de voormelde bijzondere wet, voor het Hof verslag uitgebracht en gesteld dat zij van oordeel zijn dat de procedure door een arrest van onmiddellijk antwoord kan worden afgedaan.

Overeenkomstig artikel 72, tweede lid, van de organieke wet is van de conclusies van de rechters-verslaggevers aan de partijen in het bodemgeschil kennisgegeven bij op 18 mei 2001 ter post aangetekende brieven.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. *In rechte*

- A -

A.1. De rechters-verslaggevers hebben in hun conclusies met toepassing van artikel 72 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 te kennen gegeven dat zij, rekening houdend met het arrest nr. 60/2001, ertoe zouden kunnen worden gebracht aan het Hof voor te stellen de prejudiciële vraag ontkennend te beantwoorden met een arrest van onmiddellijk antwoord.

A.2. De partijen hebben geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid een memorie met verantwoording in te dienen.

- B -

B.1. Op grond van de wetten van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen en 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken, die in werking zijn getreden op 6 april 1999, behoren de fiscale geschillen tot de bevoegdheid van de rechtbank van eerste aanleg. In het kader van die procedure kan de belastingplichtige overeenkomstig de artikelen 807 en 808 van het Gerechtelijk Wetboek zijn vordering uitbreiden of wijzigen, indien de nieuwe op tegenspraak genomen conclusies berusten op een feit of akte in de dagvaarding aangevoerd, zelfs indien hun juridische omschrijving verschillend is.

Ingevolge de overgangsregeling vervat in artikel 11, eerste lid, van de wet van 23 maart 1999 en in artikel 97, zevende lid, van de wet van 15 maart 1999 worden de gedingen die hangende zijn voor de hoven, de rechtbanken en andere instanties, met inbegrip van de rechtsmiddelen die tegen hun beslissingen kunnen worden aangewend, vervolgd en afgehandeld met toepassing van de vóór 1 maart 1999 geldende regels. Overeenkomstig die vroegere regeling kunnen in beroep slechts nieuwe grieven worden aangevoerd voor zover zij een overtreding van de wet of een schending van op straffe van nietigheid voorgeschreven procedurevormen aanvoeren.

B.2. De verwijzende rechter vraagt of de artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn geschonden doordat vanaf 6 april 1999 een onderscheid bestaat tussen, enerzijds, de belastingplichtigen die vóór 1 maart 1999 een geding hebben ingeleid bij het hof van beroep en daarbij onder de toepassing vallen van de regeling inzake nieuwe grieven die is vervat in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en, anderzijds, de belastingplichtigen die na 1 maart 1999 hun zaak kunnen voorleggen aan de rechtbank van eerste aanleg en de mogelijkheid hebben om zich te beroepen op de regeling in de artikelen 807 en 808 van het Gerechtelijk Wetboek. De rechter wijst er ook op dat de overgangsregeling daarmee afwijkt van de algemene regeling van artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek.

B.3. Artikel 3 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt :

« De wetten op de rechterlijke organisatie, de bevoegdheid en de rechtspleging zijn van toepassing op de hangende rechtsgedingen, zonder dat die worden onttrokken aan de instantie van het gerecht waarvoor zij op geldige wijze aanhangig zijn, en behoudens de uitzonderingen bij de wet bepaald. »

B.4. Zoals de in die bepalingen gebruikte bewoordingen aangeven, staat het aan de wetgever om uit te maken of hij in een bepaald geval afwijkt van de algemene regeling vervat in die bepaling, zonder dat door dat enkele feit het gelijkheidsbeginsel in het gedrang zou komen. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn geschonden indien de in het geding zijnde overgangsregeling een onderscheid in behandeling doet ontstaan waarvoor geen objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat.

B.5. Het onderscheid in behandeling waarover het Hof wordt ondervraagd, vloeit voort uit twee wettelijke regelingen die elkaar opvolgen in de tijd, zij het dat beide regelingen, ingevolge de overgangsbepalingen van de nieuwe wet, nog een tijdlang naast elkaar bestaan.

Rekening houdend met het omvattend en ingrijpend karakter van de hervorming van de fiscale geschillenregeling en met de verregaande reorganisatie op het vlak van de rechtscolleges die daarmee gepaard gaat, komt het niet onredelijk voor dat de wetgever die nieuwe regeling slechts laat ingaan voor de toekomstige en niet voor de hangende gedingen.

B.6. De prejudiciële vraag moet ontkennend worden beantwoord.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 97, zevende lid, van de wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen en artikel 11, eerste lid, van de wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken schenden niet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre zij vanaf 6 april 1999 een onderscheid in het leven roepen tussen, enerzijds, de belastingplichtigen die vóór 1 maart 1999 een geding hebben ingeleid bij het hof van beroep en daarbij onder de toepassing vallen van de regeling inzake nieuwe grieven die is vervat in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 en, anderzijds, de belastingplichtigen die na 1 maart 1999 hun zaak kunnen voorleggen aan de rechtbank van eerste aanleg en de mogelijkheid hebben om zich te beroepen op de regeling in de artikelen 807 en 808 van het Gerechtelijk Wetboek.

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 12 juli 2001.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

H. Boel